НАРЕДБА № 1 ОТ 5 ЯНУАРИ 2018 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ДЕЗИНФЕКЦИИ, ДЕЗИНСЕКЦИИ И ДЕРАТИЗАЦИИ

Издадена от министъра на здравеопазването и министъра на земеделието, храните и горите

Обн. ДВ. бр.7 от 19 януари 2018г., изм. ДВ. бр.9 от 2 февруари 2021г.

Раздел I.
Общи положения

Чл. 1. С тази наредба се уреждат:

1. условията и редът за извършване на дезинфекции, дезинсекции и дератизации (ДДД) във:

а) обектите с обществено предназначение съгласно § 1, т. 9 от допълнителните разпоредби на Закона за здравето;

б) обектите за производство и търговия с храни, регистрирани по реда на чл. 12 и 12а от Закона за храните;

в) административните сгради и прилежащите им площи;

г) производствените и складовите сгради и съоръжения и прилежащите им площи;

д) жилищните сгради и прилежащите им площи;

е) парковете, зелените площи и други места за отдих;

ж) елементите от инженерната инфраструктура на населените места - канализационни мрежи и съоръжения за отпадъчни води, депа за твърди отпадъци, топлофикационни, телекомуникационни, електроснабдителни съоръжения и др.;

з) обектите по чл. 129, ал. 1 от Закона за ветеринарномедицинската дейност и селскостопански сгради и прилежащите им площи;

и) други обекти и прилежащите им площи, в които се появяват вредители, които могат да бъдат причинители, преносители и резервоари на заразни болести по хората и животните;

2. изискванията към лицата, които осъществяват ДДД в обектите по т. 1.

Чл. 2. Наредбата не се прилага:

1. за специфичните дезинфекционни мероприятия, извършвани в лечебните заведения;

2. за дезинфекции, дезинсекции и дератизации, извършвани във ветеринарномедицински заведения по чл. 26, ал. 1 от Закона за ветеринарномедицинската дейност;

3. при ограничаване и ликвидиране на огнища на заразни болести по животните;

4. при ликвидиране на последствията от природни бедствия и производствени аварии;

5. за граничните инспекционни ветеринарни пунктове по чл. 185, ал. 1 от Закона за ветеринарномедицинската дейност.

Чл. 3. Дезинфекцията, дезинсекцията и дератизацията имат за цел унищожаване или намаляване числеността на вредителите (патогенни микроорганизми, членестоноги и гризачи), които могат да бъдат причинители, преносители и резервоари на заразни болести по хората и животните.

Чл. 4. Физическите и юридическите лица, стопанисващи и ползващи обектите по чл. 1, т. 1, са длъжни да ги поддържат чисти, в добро санитарно-хигиенно състояние, с ниско ниво на проницаемост за вредителите и да осигуряват извършването на дезинфекции, дезинсекции и

дератизации при поява на вредители и следи от присъствието им.

Чл. 5. (1) При възникване на непосредствена опасност за общественото здраве министърът на здравеопазването може да разпореди извършването на целеви ДДД в обектите по чл. 1, т. 1, букви "а" - "ж" и "и".

(2) При възникване на усложнена епизоотична обстановка министърът на земеделието, храните и горите може да разпореди извършването на целеви ДДД в обектите по чл. 1, т. 1, букви "б" и "з".

Раздел II.
Изисквания към лицата, извършващи дезинфекции, дезинсекции и дератизации

Чл. 6. (1) Дезинфекции, дезинсекции и дератизации се извършват само от лица, притежаващи удостоверение за придобита квалификация за ръководител и/или изпълнител на дезинфекции, дезинсекции и дератизации.

(2) Лице с квалификация за ръководител на ДДД може да ръководи дейностите на не повече от две лица по чл. 12, ал. 1.

Чл. 7. (1) Обучението за придобиване на квалификация за ръководител и изпълнител на ДДД се организира и провежда от Националния център по заразни и паразитни болести (НЦЗПБ) съвместно с Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) и професионалните организации на извършващите ДДД.

(2) Обучение за придобиване на квалификация за изпълнител на ДДД може да се организира и провежда и от определени със заповед на министъра на здравеопазването регионални здравни инспекции (РЗИ) съвместно с Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) и професионалните организации на извършващите ДДД.

Чл. 8. (1) В обучението за придобиване на квалификация за ръководител на ДДД се допускат лица с образователно-квалификационна степен "магистър" по специалност "Медицина", лица с висше образование по специалност от професионално направление "Ветеринарна медицина", "Растителна защита" или "Растениевъдство", лица с висше образование по специалност "Биология", "Химия" или "Екология" или лица с образователно-квалификационна степен "професионален бакалавър" по специалност "Инспектор по обществено здраве".

(2) В обучението за придобиване на квалификация за изпълнител на ДДД се допускат лица с придобито средно образование.

Чл. 9. (1) Обучението за придобиване на квалификация за ръководител и изпълнител на ДДД се провежда по програми, разработени от Министерството на здравеопазването и Министерството на земеделието, храните и горите съвместно с професионалните организации на извършващите ДДД. Програмите се утвърждават от министъра на здравеопазването и министъра на земеделието, храните и горите.

(2) Продължителността на обучението по ал. 1 е не по-малко от 200 учебни часа за ръководители и не по-малко от 40 учебни часа за изпълнители на ДДД.

(3) Обучението по ал. 1 завършва с изпит пред комисия, определена със заповед на директора на НЦЗПБ, съответно на директора на РЗИ. В комисията, която провежда изпит за придобиване на квалификация за ръководител на ДДД, участват и представители на Министерството на здравеопазването и Министерството на земеделието, храните и горите.

(4) На преминалите успешно изпита по ал. 3 лица се издава удостоверение за придобита квалификация за ръководител на ДДД по образец съгласно приложение № 1, съответно за изпълнител на ДДД по образец съгласно приложение № 2.

Чл. 10. (1) Националният център по заразни и паразитни болести и РЗИ водят електронен регистър на издадените удостоверения за придобита квалификация за ръководители и изпълнители на ДДД.

(2) Регистърът по ал. 1 съдържа: номер и дата на издаденото удостоверение, трите имена и ЕГН на лицето, на което е издадено удостоверението.

(3) Националният център по заразни и паразитни болести и РЗИ осигуряват достъп на БАБХ до информацията, съдържаща се в регистъра по ал. 2.

Чл. 11. Националният център по заразни и паразитни болести и РЗИ съвместно с Българската агенция по безопасност на храните и професионалните организации на извършващите ДДД организират провеждането на курсове за поддържане и повишаване на квалификацията на лицата, извършващи ДДД.

Чл. 12. (1) Физическите и юридическите лица, които извършват ДДД, уведомяват за това Министерството на здравеопазването не по-късно от деня на започването на дейността с уведомление по образец съгласно приложение № 3.

(2) Уведомлението по ал. 1 може да се извърши и по електронен път при условията и по реда на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги и Закона за електронното управление.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2021 г., в сила от 02.02.2021 г.) В тридневен срок от получаване на уведомлението по ал. 1 Министерството на здравеопазването писмено уведомява съответната РЗИ, която извършва проверка за спазване на изискванията на тази наредба в едномесечен срок от уведомяването.

(4) В тридневен срок от извършване на проверката по ал. 3 съответната РЗИ уведомява писмено Министерството на здравеопазването за резултата от извършената проверка. Когато регионалната здравна инспекция е установила, че са спазени изискванията на тази наредба, лицето по ал. 1 се вписва в публичната база данни по чл. 13.

(5) Когато регионалната здравна инспекция е установила, че не са спазени изискванията на тази наредба, министърът на здравеопазването или оправомощено от него длъжностно лице отказва да впише лицето по ал. 1 в публичната база данни по чл. 13.

(6) Отказът по ал. 5 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(7) Лицата по ал. 1 са длъжни да уведомят Министерството на здравеопазването за всички промени в посочените в уведомлението обстоятелства в седемдневен срок от настъпването им.

Чл. 13. (1) Министерството на здравеопазването поддържа публична база данни за лицата по чл. 12, ал. 1, която съдържа:

1. номер и дата на уведомлението;

2. данни за лицето, което извършва ДДД (наименование на едноличния търговец или юридическото лице, ЕИК);

3. видовете дейности, които се извършват;

4. данни за лицето - ръководител на ДДД дейностите (трите имена и номер на удостоверението за правоспособност).

(2) Информацията по ал. 1 се публикува на интернет страницата на Министерството на здравеопазването и се актуализира при всяка настъпила промяна.

(3) Лицето по чл. 12, ал. 1 се заличава от базата данни по ал. 1:

1. по негово искане;

2. при прекратяване на юридическото лице или заличаване на едноличния търговец;

3. когато с акт на компетентен орган се установи, че лицето е представило неверни данни

или документи с невярно съдържание, послужили като основание за вписването му в базата данни;

4. когато осъществява дейност в нарушение на изискванията на тази наредба.

(4) Заличаването на лицето се извършва със заповед на министъра на здравеопазването или оправомощено от него длъжностно лице, която подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Раздел III.
Изисквания към извършването на дезинфекции, дезинсекции и дератизации

Чл. 14. (1) Лицата по чл. 12, ал. 1 са длъжни да:

1. прилагат принципите за интегриран контрол на вредителите, като използват с предимство нехимичните методи и средства пред химичните, когато това е възможно;

2. извършват ДДД с биоциди, разрешени за пускане на пазара от министъра на здравеопазването или упълномощено от него длъжностно лице по реда на глава четвърта от Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси или по реда на Регламент (ЕС) № 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 г. относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди (ОВ, L 167 от 27.06.2012 г.), при спазване на условията на издаденото разрешение и на изискванията, посочени на етикета и в информационния лист за безопасност;

3. извършват ДДД при спазване на изискванията за опазване на околната среда от замърсяване с биоциди и опазване на здравето на хората и животните;

4. извършват ДДД в обектите за производство и търговия с храни и в обектите по чл. 129 ал. 1 от Закона за ветеринарномедицинската дейност по начин, който не създава риск от замърсяване на суровините и готовите продукти и на повърхностите, влизащи в контакт с храни;

5. разполагат с недостъпни за външни лица помещения за съхранение и за подготовка на биоцидите за работа, които отговарят на изискванията за съхранение на биоцидите;

6. разполагат със санитарно-битови помещения - санитарен възел с баня и съблекалня, оборудвана по начин, който осигурява разделното съхраняване на работното от другото облекло;

7. използват изправни специализирани транспортни средства, снабдени с контейнери за транспортиране на биоцидите и оборудване за тяхното прилагане;

8. назначават по реда на Кодекса на труда лице с придобита квалификация за ръководител на ДДД;

9. осигурят работно и защитно облекло и други лични предпазни средства на извършващите ДДД;

10. съхраняват протоколите по чл. 15, т. 6 за срок три години;

11. водят дневник на закупените и използвани биоциди по образец съгласно приложение № 4 на хартиен и електронен носител, който се съхранява в продължение на най-малко три години от последното вписване.

(2) Изискването по ал. 1, т. 8 не се прилага, когато физическото лице - едноличен търговец по чл. 12, ал. 1, притежава квалификация за ръководител на ДДД и осъществява сам тези функции.

Чл. 15. Ръководителят на ДДД организира, ръководи и контролира извършването на ДДД, като:

1. извършва първоначален оглед на обектите, заявени за ДДД, който включва:

а) констатиране присъствието или отсъствието на вредители;

б) определяне на вида и локализацията им;

в) установяване на факторите, които спомагат за достъпа и разпространението им;

г) оценка на ефективността на извършените в обекта ДДД, ако такива са извършвани;

2. избира методите и средствата за контрол на вредителите, в т.ч. вида на използваните биоциди и кратността на обработките;

3. изготвя картосхема на поставените в обекта дератизационни точки, лепливи капани, инсектицидни лампи и др.;

4. контролира качеството на извършените ДДД и проследява ефективността им;

5. следи за изправността на оборудването, правилното приготвяне на работните разтвори, обезопасеността на персонала и обектите и инструктира изпълнителите преди започване на работа;

6. подготвя протокол за обработка по образец съгласно приложение № 5 в два еднообразни екземпляра;

7. организира и контролира правилното третиране на отпадъците и опаковките, свързани с дейността, както и труповете на гризачите.

Чл. 16. Изпълнителят на ДДД:

1. извършва ДДД в обекта - съобразно избраните от ръководителя на ДДД методи и средства;

2. запознава заявителя с мерките за безопасност, рисковете от употребата на биоциди, времето, в което е ограничен достъпът на хора и животни в обработените помещения и площи;

3. извършва ДДД само в свободни от хора и домашни животни помещения;

4. при извършване на дератизации залага биоцидите в специално обозначени дератизационни кутии, които се поставят и закрепват неподвижно на обозначени за целта места в обектите по картосхема, изготвена от ръководителя;

5. след извършване на ДДД подписва подготвения от ръководителя протокол, като прави съответните допълнения или промени в него, когато това е станало необходимо в хода на обработката; единият екземпляр от протокола се предава на заявителя, а другият - на ръководителя.

6. информира ръководителя за резултатите от извършваните обработки, както и за възниикнали нови обстоятелства в обекта, които могат да повлият върху ефективността на извършените ДДД; допълва тези нови обстоятелства и извършените коригиращи действия в протокола за обработка на обектите;

7. участва в първоначалния и последващите огледи и проследяването на ефективността на обработките;

8. след извършване на ДДД събира остатъците и празните опаковки от биоциди, както и труповете на гризачите, временно в специални плътно затварящи се и обозначени съдове и ги третира в съответствие със Закона за управление на отпадъците, инструкциите на ръководителя на ДДД и съгласно указанията, посочени в разрешението, на етикета и в информационния лист за безопасно приложение на биоцида.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Дезинсекции" са методи и средства за унищожаване на вредните членестоноги - паразити и преносители на инфекциозни и инвазионни болести по хората и животните.

2. "Дезинфекции" са методи и средства за обезвреждане или редуциране броя на патогенните микроорганизми във външната среда.

3. "Дератизации" са методи и средства за унищожаване на гризачи - резервоари на инфекции, и вредители на селскостопанско и друго имущество.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. Лицата, които извършват ДДД към момента на влизането в сила на тази наредба, привеждат дейността си в съответствие с изискванията ѝ и подават уведомление до Министерството на здравеопазването по реда на чл. 12 в шестмесечен срок от влизането ѝ в сила.

§ 3. Лицата, които притежават удостоверение за правоспособност за ръководител или изпълнител на ДДД, издадено преди влизането в сила на тази наредба, могат да извършват ДДД, без да е необходимо да преминават ново обучение по чл. 7.

§ 4. Контролът по изпълнението на изискванията на наредбата се осъществява от регионалните здравни инспекции и Българската агенция по безопасност на храните в съответствие със законовите им правомощия.

§ 5. Наредбата се издава на основание чл. 62, ал. 2 от Закона за здравето.

Заключителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 1 ОТ 2018 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ДЕЗИНФЕКЦИИ, ДЕЗИНСЕКЦИИ И ДЕРАТИЗАЦИИ

(ОБН. - ДВ, БР. 9 ОТ 2021 Г., В СИЛА ОТ 02.02.2021 Г.)

§ 3. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Приложение № 1 към чл. 9, ал. 4

НАЦИОНАЛЕН ЦЕНТЪР ПО ЗАРАЗНИ И ПАРАЗИТНИ БОЛЕСТИ

УДОСТОВЕРЕНИЕ
№ ..... от .....
за придобита квалификация за ръководител на дезинфекции, дезинсекции и дератизации

С настоящото се удостоверява, че

Снимка

.....,

(име, презиме, фамилия)

ЕГН: .....,

е преминал/а успешно обучение за придобиване на квалификация за ръководител на дезинфекции, дезинсекции и дератизации с продължителност .... ч.

ДИРЕКТОР НА НЦЗПБ:.....
(име и подпис)

Приложение № 2 към чл. 9, ал. 4

НАЦИОНАЛЕН ЦЕНТЪР ПО ЗАРАЗНИ И ПАРАЗИТНИ БОЛЕСТИ

РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ -

гр. .....

УДОСТОВЕРЕНИЕ

№ ..... от .....

за придобита квалификация за изпълнител на дезинфекции, дезинсекции и дератизации

С настоящото се удостоверява, че

Снимка

.....,

(име, презиме, фамилия)

ЕГН: .....,

е преминал/а успешно обучение за придобиване на квалификация за изпълнител на дезинфекции, дезинсекции и дератизации с продължителност ..... ч.

ДИРЕКТОР НА НЦЗПБ:.....

(име и подпис)

Приложение № 3 към чл. 12, ал. 1

(Изм. - ДВ, бр. 9 от 2021 г., в сила от 02.02.2021 г.)

ДО
МИНИСТЕРСТВОТО НА
ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

УВЕДОМЛЕНИЕ

от .....,

(трите имена)

живущ във: гр./с. ....., община (район) .....,
ж.к./ул. ..... № ..., бл. ..., вх. ..., ап. .....,
тел. ..., в качеството си на .....
.....

(управител/изпълнителен директор)

на .....

(наименование на едноличния търговец или юридическото лице)

с ЕИК: ....., адрес, от който се осъществява дейността: .....

На основание чл. 62, ал. 1 от Закона за здравето Ви уведомявам за започване на дейност по извършване на

дезинфекции дезинсекции дератизации

(ненужното се зачертава)

от .....

(наименование на едноличния търговец или юридическото лице, което започва извършването на ДДД)

Декларирам, че лицата, които извършват дезинфекции, дезинсекции и дератизации, притежават удостоверения за придобита квалификация за ръководител/изпълнител на ДДД.

Функциите на ръководител на ДДД се осъществяват от .....

(трите имена на лицето)

Декларирам, че съм запознат с изискванията на наредбата по чл. 62, ал. 2 от Закона за здравето.

Известно ми е, че при деклариране на неверни данни и обстоятелства нося отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.

Дата ..... г. .....

(подпис)

Приложение № 4 към чл. 14, ал. 1, т. 11

Дневник на закупените и използвани биоциди

(попълва се за всеки отделен биоцид)

Група и подгрупа на биоцида	
Номер и дата на издаване на разрешително за пускане на пазара	
Търговско наименование на биоцидния препарат	
Наименование на активните вещества и концентрацията им	
Формулация	
Област на приложение	
Категория на потребителите	
Наименование и адрес на лицето, което пуска на пазара биоцидния препарат	
Антидот	
Заповед № ...../ г. за отмяна на разрешение	
Приложени документи	Разрешително
	Етикет
	Информационен лист за безопасност

№	Дата	Информация за опаковката - вид и грамаж	Закупено количество kg/l	Изразходвано количество kg/l	Наличност в склада kg/l

Приложение № 5 към чл. 15, т. 6

Протокол за ДДД обработка

Данни за извършителя на ДДД обработката			Данни за заявителя на извършената ДДД обработка		Данни за обекта, в който е извършена ДДД обработката
Име:			Име:		Име:
ЕИК:			ЕИК:		
Адрес:			Адрес:		Адрес:
Телефон:			Телефон:		Обща площ (m^2)
Обработката е по:		еднократна заявка		дългосрочен договор	

№	Данни за извършените в обекта ДДД обработки	Дезинсекция и дезакаризация				Дератизация		Дезинфекция	
1.	Вид на вредителите, срещу които е извършена обработката/спектър на действие при дезинфектантите		хлебарки		мухи		сив плъх		бактерицидно
			мравки		комари		черен плъх		фунгицидно
			бълхи		оси		домашна мишка		спороцидно
			дървеници		кърлежи		други (опишете)		вирусоцидно
			други (опишете)						алгицидно
2.	Обработена площ (m^2)								
3.	Вид на обработените площи/помещения/повърхности:								
4.	Вид на обработката (механична, физична, биологична, химична с биоцидни препарати):								
5.	Наименование и брой на използваните нехимични средства: Брой и вид (убиващи, живоловни, лепливи) на използваните капани.*								
6.	Търговско наименование на биоцида:								
7.	Номер на разрешението за								

№	Данни за извършените в обекта ДДД обработки	Дезинсекция и дезакаризация	Дератизация	Дезинфекция
	пускане на пазара на биоцида:			
8.	Формулация на биоцида:			
9.	Наименование на активните вещества и концентрацията им в състава на биоцида:			
10.	Информация за работния разтвор - концентрация и разходна норма:			
11.	Общо количество изразходван препарат/работен разтвор. Брой на поставените/заредени дератизационни кутии* и количеството родентицид, заложено в една дератизационна кутия (g).			
12.	Указания за мерки за безопасност в обекта:			
12.1.	Време на въздействие на био-цида:			
12.2.	Достъп на хора и животни до обработените площи/повърхности. Време за проветряване на помещенията:			
12.3.	Повърхности, подлежащи на забърсване/изплакване след изтичане времето на въздействие:			
12.4.	Антидот			
12.5.	Други			
13.	Препоръки към заявителя за подобряване на санитарно-хигиенните и технически условия в обекта, свързани с появата и разпространението на вредители:			
14.	Наложили се промени и корекции на данните в протокола:			

*Прилага се картосхема на местоположението им в обекта.

Протоколът е подготвен от: *(име и фамилия на ръководителя на ДДД)*	Подпис:	Дата:

Обработката е извършена от: *(име и фамилия на изпълнителя на ДДД)*	Подпис:	Дата: Време на извършване на обработката: (час от ..... до .....)
Подпис на заявителя на обработката или на упълномощено от него лице: *(име и фамилия)*		